

ತ್ತೇವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಗುಲರ್ಗಾ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವಾಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡು ಮೂರು ಬಾರಿಯೋಚಿಸಿ ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ೧೯೮೨-೮೩ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯದಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈ ಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ?

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನಾರ್ಪಣೆ

ಚೇರ್ಮನ್.—ಈ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಈಗ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನಾರ್ಪಣೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ..

ಚೇರ್ಮನ್.—ತಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—೪೫ ನಿಮಿಷಗಳು ಬೇಕು.

ಚೇರ್ಮನ್.—ಆರ್ಥ ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಆಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಗಂಟೆಗಳು ನಿಗದಿಯಾಗಿದೆ.

ಚೇರ್ಮನ್.—೫ ದಿವಸಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಅವಧಿ, ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಇದ್ದಲ್ಲಾ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಇದರ ಚರ್ಚೆಗೆ ೨ ರಿಂದ ಮೂರೂವರೆ ಗಂಟೆಗಳು ಕಾಲ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ೫ ದಿವಸಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ೧೨ ರಿಂದ ೧೩ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಸಿಗಬಹುದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ತೀರ್ಮಾನ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಈ ಸಭೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕಮಿಟಿ ಸಭೆ ಸೇರಿತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಇದಕ್ಕೆ ೫ ದಿನಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅಲ್ಲಿ ಆದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದು ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಚೇರ್ಮನ್.—ಅದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮೊದಲನೆಯ ದಿವಸ ಓದಿದ್ದಾರಂತೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಸ್. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಇದಕ್ಕೆ ೫ ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಗಂಟೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಉಳಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಈಗ ಹೊಸ ನಿಯಮಗಳು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಗಂಟೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬಂದಿದೆ. ಸಾಳಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಒಂದು ಗಂಟೆಯಲ್ಲೇ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಲು ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಮಾನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನಾವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಏನು ಆರ್ಥ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕವೇ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಬೇರೇವನ್.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ (ಮಾಯಕೊಂತ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತ್ತು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕೆಲವೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ತೀರ್ಮಾನದ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಷಯಗಳ ಪೈಕಿ ಪಕ್ಷಾಂತರವನ್ನು ನಿಷೇಧ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವುದು. ಇದು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದಂಥ ವಿಚಾರ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಈ ದಿಟ್ಟ ನಿಲುವನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೂ ಸಹ ಮೆಚ್ಚುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಹರಿಯಾಣ ತರಹ ಮಾಡಬೇಕು, ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಕೈಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಆ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಇದ್ದರೆ ಏನಾದರೂ ಅವರು ಮಾತನಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿರುವವರನ್ನು ತಾವು ಕೈಬಿಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರವವರು ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದ ಪಕ್ಷಾಂತರವಾಗುತ್ತದೆ, ಯಾವುದ ಪಕ್ಷಾಂತರ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ೨೫-೩೦ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದೊಂದು ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅದು ಪಕ್ಷಾಂತರ ಆಗುತ್ತದೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮೊದಲು ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಾದ ವಿವಾದ ಬಂದು ದರ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಗಂಭೀರವಾದಂಥ ವಿಚಾರ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ತರುವಂತಹ ಈ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಪಕ್ಷಾಂತರವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ...

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು —ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂಬ ಅನುಮಾನವಾಗ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಆ ಅನುಮಾನವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪಕ್ಷಾಂತರವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತಹ ಮಸೂದೆ ತರಲು ಇಚ್ಛಿಸಿರುವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಜಾಪ್ತಗಿರಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಇವತ್ತು, ಕನಾಟಕ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಮಹೋನ್ನತ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ, ಇಂತಹ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ನಾವೊಂದು ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಎಂದಾದರೂ ಪಕ್ಷಾಂತರ ಪಿಡುಗನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಹನವಾದಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಹೊಸ ನೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಕುರ್ಚಿಗೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಯಾವ್ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದೇರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಆ ಒಂದು ಅಂಟುಜಾಡ್ಯ ಬೇಡವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇಲ್ಲ, ಜೊತೆಗೆ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇಲ್ಲ.

ಛೇರನ್.—ತಾವು ಹೇಳತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೋಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ತೊಲಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಪಕ್ಷಾತೀತವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈಗಾಗಲೇ ಲೋಕಯುಕ್ತ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಇದೇ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅದು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಬರದಿದ್ದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಿಡೆ ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಈ ರೀತಿಯ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪಕ್ಷಾತೀತವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿರುವುದು ಅಭಿನಂದನೀಯ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಲ್ ಬಂದಾಗ ನಾವು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಂತಹ ಹೊಸದಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ವೇದಲಂ ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಸುವುದರಿಂದ ಒಂದರ ಹೊಸ ಮಾತಾವರಣ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಪಾಟೀಲ್.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇದ್ದಾಗ ಈ ಬಿಲ್‌ನ್ನು ನೀವೇ ಕೆಡೆದಿದ್ದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಮರೆಯಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ನಾನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಗಳ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಸೂದೆ ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತೋ ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಈ ಒಂದು ಬಿಲ್‌ನ್ನು ಮಂಡಿಸಿತ್ತು. ಅದೇ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದಂತಹ ನೀವು ಇಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದಂತಹ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಏತಕ್ಕೆ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ೧೯೭೧ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೂ ನಿಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೂ ಅವರನ್ನೇ ಕೇಳಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಾವೇನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರುಗಳಾದ ವಿ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್, ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ ಇವರಲ್ಲಾ ಇದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅಧ್ಯತೆ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಧ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತವಾದ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಅತ್ಯಂತ ಗಂಭೀರವಾದಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಗ್ರಾಮ ನಿರುದ್ಯೋಗವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ೧೯೭೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಸೇನೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಭೂಸೇನೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮೀಣ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ಕಾಲರ್ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೂ ಇತರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಲಾಂಡ್ ಆರ್ವಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ್ನು ವಿಸ್ತಾರ ಗೊಳಿಸಿ ಹೊಸ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಭೂಸೇನೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಖಚಿತವಾದಂತಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಸನವನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ, ಈಗ ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಭೂಸೇನಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಒಂದು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಚಾರಿಗೊಡಬೇಕೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಇದೂ ಕೂಡ ಪಕ್ಷಾತೀತವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸತಕ್ಕಂತಹ ವಿಚಾರ. ಗ್ರಾಮ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ, ಗ್ರಾಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅನ್ಯಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಸಕರು ಜಿಲ್ಲಾ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಆಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಡುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನೆ ಬರಬೇಕೆ

ವಿನಹ, ಅದರಿಂದ ಗ್ರಾಮದ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ, ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ ಯಾರೂ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಘಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ೧೯೮೦ನೇ ಇಸವಿಯ ನವೆಂಬರ್ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ, ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ ೨೫ ವರ್ಷಗಳ ಬೆಳ್ಳಿಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅದು ವಿಫಲವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಆಶ್ವಾಸಗಳು ಕಾಗದದ ಮೆಲೆಯೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದು ಅಂತೋದಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ನಮ್ಮ ಐ.ಆರ್.ಡಿ.ಪಿ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ರೀತ್ಯ ಬಡತನದ ರೇಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತುವ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಆದರೆ ಅದರ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಪ್ರಗತಿ ಏನೇನು ಆಗಿಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಶಾಸಕರ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು 'ಅಂತೋದಯ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಡು ಬಡವರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಂತಹ ವ್ಯವಧಾನವನ್ನು ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಡು ಬಡವರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಂತಹ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ನನ್ನ ೨ ತಿಂಗಳ ಶಾಸಕನ ಕೆಲಸದ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನೀವು ಗುರುತಿಸಿರತಕ್ಕ ಬಡವರ ಪಟ್ಟಿ ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಡು ಬಡವರಾಗಿರುವವರಲ್ಲ ಅದು ಪುಡಾರಿಗಳು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಪಟ್ಟಿಗಳು. ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಯಾರು ಬಡತನದ ರೇಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಹವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದೇ 'ಅಂತೋದಯ'ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಅಂತೋದಯ ಅಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕಡು ಬಡತನದಿಂದ ಇರುವ ೫ ಸಂಸಾರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

೨-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ. ತಾವು ಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಡೆ ಇರುವವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಒಬ್ಬ ಪುಡಾರಿ ಏಟೆಂಟರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಪುಡಾರಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಗರು ಅಥವಾ ಸ್ಟೆಪೆಂಡರಿ ಹುದ್ದೆಗರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಪಟ್ಟಿಗೆ ತಾವು ಶಿಪಾರಸ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಐ.ಆರ್.ಡಿ.ಪಿ. ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಬಡವರಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಸಹಾಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂತೋದಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೆಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಈ ಒಂದು ಅಂತೋದಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ನೀವು ಅಂತೋದಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಂತ್ಯ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸಾಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ವಾಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಇದರ ಅಂತ್ಯ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೦ ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಸಾರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಆ ಸಂಸಾರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಳ್ಳಿಗಳೇ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಬಡಜನರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸೇವಾನೈವಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಗರ ಅಥವಾ ಸ್ಟೆಪೆಂಡರಿ ಪದವೀಧರರನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಗ್ರಾಮದ ಲೆಕ್ಕಗರು ೪ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದವರು ಬಡವರು, ೨ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದವರು ಕಡುಬಡವರು ಎಂದು ಬರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖಂಡರ ಕೈಪಾಡ ಕೂಡ ಇತ್ತು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ೪ ಎಕರೆ ಜಮಾನೆ ಇದ್ದು ಆತನು ಬೇರೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಏಜೆನ್ಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಿಂಗಳೊಂದಕ್ಕೆ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆತನು ಬಡವನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ. ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ನಿರ್ದೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ನೀವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತದ್ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೇ ? ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಅಂತೋದಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪಕ್ಷಾತೀತವಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಡಳಿತವಿದ್ದಾಗ ಎಷ್ಟೋ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಮುಗಿದು ಹೋದವು. ಆದರೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಸಹ ಈ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲಿಲ್ಲ. ೫ನೇ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ೬ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿದರೂ ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆನಂದರಾವ್.—ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಸ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಈ ಅಂಶಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಒಂದು ನೀತಿ ನಿಯಮ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಅಂಶ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ೨೦ ಅಂಶಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ನಾಣಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಾವು ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಅಂತೋದಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ. ಈ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೇ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದೆಂದು ಇಷ್ಟೇ. ಅಂಶಕ್ಕೂ ವಂಶಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೂ ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿ ಗಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಡುಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಡೆ ಇರುವ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಕಡುಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಡೆ ಇರುವ ೫ ಸಂಸಾರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಆ ಸಂಸಾರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದಾಗ ೬ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದರೆ ಕಡುಬಡತನ ಎಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ನಾವು ಹೊಸ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬ್ಯಾಡ್ ಸೆಲ್ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಪಕ್ಷಾತೀತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಕಡುಬಡತನವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬಡವರಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಕಡುಬಡವರಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಯಾರು ಕಡುಬಡವರು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ನಿಮಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನ

ನಿಜಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ತಾವು ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಸಭೆಗಳು, ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳು ಎಂದು ನಾವು ಏನು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ ಆ ಸಭೆಗಳು ಇನ್ನು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದ ಪುಡಾರಿಗಳು ಒಂದು ಲಿಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಲಿಸ್ ಪ್ರಕಾರ ನೀವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಗ್ರಾಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಆ ಗ್ರಾಮದ ಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿ ಎಂದು ಮಾಡೋಣ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು 20 ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೆಂದು ಹೇಳಿ ಏನು ನಡೆಸಿ ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್ ಇಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿಮಾನ. ಆದರೆ ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕನ್ನಡದ ಹಂಬಲದಿಂದ ಕೆಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಹಂಬಲ್ ಎನ್ನುವುದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪದ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಕನ್ನಡದ ಪದಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾರಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪದ ಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು. ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ರೈಲ್ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ರೈಲ್ ಎಂದೇ ಬಳಸದೇಕಾಂಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸಚಿವಾಲಯದವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗಾಗಿ ತರುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಡಳಿತ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಷೆ ಇರಬೇಕು. ರಾಜ್ಯಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ನಿಯಮಾಳಿಗಳು ಇರಬೇಕು. ಕಾನೂನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸತಕ್ಕಂಥ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಚ್ಛೇದ 210ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮೂರನೇ ಎರಡು ಭಾಗ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಇತರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನೌಕರರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲೇಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟರೆ ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಮೂರನೇ ಎರಡು ಭಾಗ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಾರದಂತಹ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರುಗಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದದಿಂದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ತನಕ ಕನ್ನಡ ಇರಬೇಕು. ಅವರುಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಎಂದರೆ ನಾವು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಇವರ ಪ್ರಮಾಣ

೭೫-೭೫ ಇತ್ತು. ನಾವು ಬಂದಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ೪೦-೬೦ ಇರಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆವು. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ವಿಧಾನ ಸೌಧದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಶಾಸನ ಬರೆದು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವಿದ್ದೇವೆ. ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿಯವರಿಂದಲೂ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಎಲ್ಲಾ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ನಾನು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರ ದೋಷ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಎಂತಲೋ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ೭೫ ಭಾಗ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರೂ, ೨೫ ಭಾಗ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರಲಿ ಆಗ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. Let us make an unanimous recommendation from this House requesting the Government of India. Let us see.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಈಗಲಾದರೂ ತಡವಾಗಿಯಾದರೂ ತಮಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬಂದಿದೆಯಲ್ಲ

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ತಡವಾಗಿ ಅಂತ ಅಲ್ಲ. I have been holding this view from the beginning ನಾವು ಯಾವ ಕಮೀಷನರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೋ ಆತನಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಬರದೇಹೋದರೆ ಆತ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ? ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಕಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇನಿಷಿಯಲ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯುವದಾಗಲೀ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಟಿಪ್ಪಣಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನಿಷಿಯಲ್ ಆಗಲಿ ಹಾಕುವ ಹಿಂದಿನ ಭವ್ಯಪರಂಪರೆಯನ್ನು ನಮು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಗಳಿಗೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ತರ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಕೂಡ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯ ಬಂದಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ಇವತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜೆ. ವೆಂಕೇಶ್‌ವರಪ್ಪ.—ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕು ಈಗಾಗಲೇ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಸಚಿವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಳಕೆ ಕಡಿಮೆಯಿರಬಹುದು. ಸಚಿವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೨೦ ರಷ್ಟು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿರಬಹುದು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೭೦ ರಷ್ಟು ಕನ್ನಡ ಬಳಸುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ೫೦ ರಷ್ಟು ಬಳಸುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಳಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೂ ಅಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಬಾರದ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ನಾವು ಶಾಸಕರೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಈಗ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಟ್ರೆಜರಿ ಬೆಂಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಸಚಿವರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಖ್ಯವಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬರಳಚ್ಚು ಯಂತ್ರಗಳು ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಕನ್ನಡ ಸಂಖ್ಯೆ

ಯಲ್ಲಿ ಬೆರಳಚ್ಚುಗಾರರು ಮತ್ತು ಶೀಘ್ರಲಿಪಿಗಾರರು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇವರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು.—ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಚೇರಮನ್.—ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಚೀರಿಗಳಿಗೂ ತಕ್ಷಣ ಬೆರಳಚ್ಚು ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ನೂರಾರು ಸಾವಿರಾರು ಬೆರಳಚ್ಚುಗಾರರು, ಶೀಘ್ರಲಿಪಿಗಾರರು ತಯಾರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯಬೇಕು. ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿತ್ತೋ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಈಗ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅವರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಪಕ್ಷಾಂತಿತವಾದಂತಹ ವಿಚಾರ. ಘಟಾನುಘಟಿಗಳು ಎದುರಾಗದೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸ್ನೋರ್ತಿ ಬರಲೆಂದು ಅವರ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ನಗು)

ಈಗ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಈ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬಳಸಬಹುದೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ವಿಧೇಯಕಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅನುಚ್ಛೇದ 210ರ ಪ್ರಕಾರ ವಿಧಾನಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾದ ಪದಗಳು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾದ ಪದಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬಹುದು, ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬಹುದು, ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಇದೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ನಿಜ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಇರತಕ್ಕಂತಹದಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ 2ನೇ ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪದಗಳ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನಿಜ ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶಾಸನಸಭೆಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸತಕ್ಕ ಭಾಷೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬಳಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅದು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ನಿಜ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು, ಅದರೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿಜವರ್ಷಗಳು ಅದಮಾಲೂ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್‌ರವರು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಬಳಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನಿಜ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ಫೋಸೀಜರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಯನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕಾಣೂನಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಮೂರು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಮಾತನಾಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸತಕ್ಕ ಭಾಷೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಭಾಷೆಯಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಹಿಂದಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಆಗಿರಬಹುದು. ಬೇರೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಬಾರದಿದ್ದರೆ, ತಾವು ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಬಳಕೆ ಮಾಡುವ ಭಾಷೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿ ನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. “ಅಕಾಲ ಸಂಕ್ರಮಣ” ಎಂಬ ಪದದ ಅರ್ಥವಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕನ್ನಡದ ಪದ ಇದ್ದರೆ ಸುಲಭ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬಹುದು. ಸಾಹಿತಿಗಳು ಕನ್ನಡ ಪದಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು. ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಪದಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳು ಸುಲಭ ದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಪದಗಳಿದ್ದರೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಶಬ್ದಕೋಶ ಎಂಬ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ದುರಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಕನ್ನಡ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರತಿ ನಮ್ಮ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟ. ನಾವು ಖಾಸಗಿ ಅಂಗಡಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ತಂದು ಇಲ್ಲಿ ದೇಳಿಬೇಕಾಯಿತು. ಶಾಸಕರಾದ ನಾವುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಮಧ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಜನ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪದ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು ಬೇಡ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಕನ್ನಡ ಆರಕ್ಷಕ ರಾಣಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪದಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಹೋಗಿವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತರ್ಬರವೆ ಮಾಡಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಪದಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ ನಮ್ಮ ಜನರು ಅದನ್ನು ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆಳದಿ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ಶಬ್ದಗಳು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸತಕ್ಕ ಭಾಷೆ ಯಾವುದಿದೆ ಎಂದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕನ್ನಡ ಬಾರದಿದ್ದರೆ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹವರು ಅವರ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಅವಕಾಶ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಅಂತಹವರು ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುವವರು, ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವವರು ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

SRI MANE RAJBABU SHANKAR RAO.—I don't associate with my friend's expression that MES members know Kannada. As a member myself I cannot speak Kannada, I cannot read Kannada and I cannot understand Kannada.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಾನು ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡಿ ದ್ದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಚೀಫ್‌ಮನ್.—ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ರೀತಿ ನಟನೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಈ ರಾಜ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹವರು, ಹಾಗೂ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತಹವರು ನಮಗೆ ಕನ್ನಡ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ ಸುಳ್ಳೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಗೆ ದ್ರೋಹ ಬಗೆದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇರ ಬೇಕು ಅಥವಾ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ೦೫ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಇರಬೇಕು. ಕನ್ನಡ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಬಹುದು. ಕನ್ನಡ, ಹಿಂದಿ ಹಾಗೂ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಇವು ಯಾವ ಭಾಷೆಗಳೂ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರು ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಮರಾಠಿಯೋ ಅಥವಾ ತಮಿಳೋ ಆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ವಿಧೇಯಕಗಳನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ

ಕ್ಷಿಪ್ತವಾದ ಪದಗಳಿಗೆ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲ ಪದಗಳೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರಕೂಡದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪದಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

೩-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಆಡಳಿತದ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡ ವ್ಯವಹಾರ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದರೂ, ವಿಧಾನಸಭೆ ಹಾಗೂ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿದರೂ ಸಹ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ ಆಗಲಿ ಏನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಪ್ರತಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರತಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲೇ ತೀರ್ಪು ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಅವರು ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಪ್ರತಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಇದೆ, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇವೆಲ್ಲದರ ಬಗ್ಗೆ ತೊಡಕು ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕಾದರೆ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಇದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ ನಿವಾರಿಸಬೇಕು, ಯಾರಾದರೂ ಕೂಡ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿ ಅಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡಕೂಡದು ಅನ್ನುವುದಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕಲ್ಪನೆ ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು. ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಖಚಿತರ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹಾರವಾಗಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಅದು ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಬೇಕು. ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ವಿಧೇಯಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೋ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ರಾಜ್ಯಪತ್ರ ಹೊರಡಿಸುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದರ ಒಂದು ಪ್ರತಿ ಕೂಡ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲೂ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ, ಯಾವ ವಿಧೇಯಕವಾಗಲಿ ಹೊರಡಿಸಿದರೆ ಅದರ ಒಂದು ಪ್ರತಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂತರೂ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನವರಾಗಿಲಿ, ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನವರಾಗಲಿ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸ ಮಾಡುವಂಥಾವರಾಗಿರಬೇಕು. ನಾವು ಒಂದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಬ್ದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತೇವೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಪಕ್ಷಾತೀತವಾಗಿ ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಂ. ಇ. ಎಸ್. ಮರಾಯಿಲ್ವೇ ನಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ ಅನ್ನುವುದಾದರೆ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಭಾಷೆಯನ್ನು, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಬಳಸುತ್ತೇವೆಂದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಯು.ಪಿ.ಯಲ್ಲಿ ನೋಡಲಿ, ಎಲ್ಲೇ ನೋಡಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹಿಂದಿಯನ್ನೋ ಬೇರಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನೋ ಬಳಸಿದರೂ ಕೂಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ತೊಡಕು ಇರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋರ್ಟ್ ಭಾಷೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಭಾಷೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಒಂದು ಪ್ರತಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಕೆಳಗಿನ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಕೂಡ ಕನ್ನಡ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ? ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ ಮತ್ತು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಷೆ ಬಳಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಟಿಕಲ್ ೩೪೫ರ ಪ್ರಕಾರ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಳಸದೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಳಗಿನ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಳಸುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಎಡೆ ತೊಡರುಗಳು ಇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಯಾವುದೇ ತೀರ್ಪು ಆಗಿಲ್ಲ. ಆರ್ಡರ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಮುನ್ಸಿಫ್, ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್, ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಾದರೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೀರ್ಪು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಆಗಬಾರದು. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಯು.ಪಿ.ನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟರೂ ಜೊತೆಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲೂ ಒಂದು ಪ್ರತಿ ಇರುತ್ತದೆ ? ಹಾಗೇನಾದರೂ

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಭರವಸೆ ಏನಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ? ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಕೆಳಗಿನ ಕೋರ್ಡಿನೇಟ್‌ಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಕನ್ನಡ ವ್ಯವಹಾರ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ತೀರ್ಪು ಬರುವಂತೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಕನ್ನಡ ಟೈಪರೈಟರ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಜೊತೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಶೀಘ್ರಲಿಪಿಗಾರರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ಸ್ ತೆರೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಈಗ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶೀಘ್ರಲಿಪಿಗಾರರು ಏನು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಕನ್ನಡ ಶೀಘ್ರಲಿಪಿಯನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಡಳಿತದ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಳಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸಚಿವಾಲಯ ಮಟ್ಟದವರೆಗೂ ಕೂಡ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಳಸುವ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂಥ ಒಂದು ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ನೋಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇದರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ಇದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಸಹ ನಾವು ಅರಿತುಕೊಂಡು ನಡೆಸಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತುಂಬಾ ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲೂ ಬಳಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಸ್ಟೆರ್ಟೊಸಲಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚಬೇಕು ಎಂದು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನಿರ್ದೋಷಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಆಗಲೀ ಉದ್ಯೋಗ ಆಗಲೀ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.—

“ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಗಿಸಿರುವ ನಮ್ಮ ಅಸಂಖ್ಯ ಯುವಕರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲ. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ರೈಲ್ವೆ ಇಲಾಖೆ, ಅಂಚೆ ಮತ್ತು ತಂತಿ ಇಲಾಖೆ ಸಶಸ್ತ್ರ ದಳ, ಪಾರಾ ಮಿಲಿಟರಿ ದಳ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಿ ವಲಯದ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲೂ ಲಭ್ಯವಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೌಕರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯೋಚಿತವಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಕರಣದ ಪಾಲೆ ಸಂದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು ನಮ್ಮ ಯುವ ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿರುವ ನೌಕರಿಗಳು ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಸಲಾತವಾಗಿ, ಮಾರ್ಗ ಗಾರ್ಶನ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ ಅವರಿಗೆ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ ನೌಕರಿ ಪಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿದೆ” ಎಂದು

ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲಿ ಕೇರಳದವರು ಬಂದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೆಯೇ ತಮಿಳುನಾಡಿನಿಂದ ಬಂದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇರುವವರು ಇಲ್ಲವೇ? ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹಾರ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಪಾಲೆ ಏನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಿ. ಯಾವಯಾವ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಯಾವಯಾವುದರಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಪಾಲನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಿ. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ರೈಲ್ವೆ ಇಲಾಖೆ, ಅಂಚೆ ತಂತಿ ಇಲಾಖೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇರಳದವರು ತಮಿಳುನಾಡಿನವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರಿಗೇನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪಾಲೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು

ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಹಿಂದಿನವರು ಏನು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿದರೂ ಅವರು ನಮಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಐ.ಟಿ.ಐ. ಅನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ತಜ್ಞರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಸಿ ಅವರಿಂದಲೇ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವಂಥ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ, ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ ನೌಕರಿ ಸಿಕ್ಕುವಂಥ ಒಂದು ತರಬೇತಿ ಇರಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಯಾವುದೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಿಲ್ಲಾಗಲಿ ಈಗ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪಾಲೂ ಸಂದಿಲ್ಲ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಲಕ್ಷ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ, ಗೇಣಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಲಕ್ಷ ಅರ್ಜಿಗಳು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿವೆ, ಭೂಮಾಲೀಕರ ಪರವಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಲಕ್ಷ ಅರ್ಜಿಗಳು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಅರ್ಜಿಗಳು ಸ್ಟೇ ಆಗಿ ನಿಂತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ನೀಡಿದ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆಗಳ ಕಾರಣ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಮೀನುಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಬೇಗನೆ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೮೦೨ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯು ೮೦೦ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಆಗಿ ನಿಂತಿದೆ. ಈ ೮೦೦ ಎಕರೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿ ಎಂದು ಏನು ಲೆಕ್ಕ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಇದುವರೆಗೂ ಹಂಚಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಈ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಸಕಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಲಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಒಂದು ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೋ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅದು ನಿಜವಾದ, ನ್ಯಾಯವಾದ ಭೂ ಮಂಡಲಿ ಅಲ್ಲ. ಅವರು ನ್ಯಾಯವಾದ ನಿತಿಯನ್ನು ಅವಾಗ, ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.— ಅದು ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿ ಅಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ಭೂ ಅನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿ.

ಭೂ ನ್ಯಾಯಮಂಡಲಿಯವರು ಕೊಟ್ಟ ತೀರ್ಪುಗಳು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ನೋಡಿದರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ತೀರ್ಪನ್ನು ಇವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ೫-೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಭೂ ನ್ಯಾಯಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಪು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಇವರ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದಾವಣಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕೆಲವರು ೧೦-೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದವರ ಪರವಾಗಿ ತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇಂಥ ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪುಡಾಲಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಹಣವನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿದೆ. ನೀವು ಯಾವುದನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರೋ ಯಾವ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ನೀವು ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದೀರಿ ಈ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೋಲನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿತು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ನಿಮ್ಮ ಈ ಒಂದು ವಿಫಲತೆಯಿಂದ ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸ ಕಾದು ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಶಾಂತಮೂರ್ತಿ.— ಭೂನ್ಯಾಯಮಂಡಲಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮವರು ಇದ್ದರೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದರು, ಅವರು ಆಗ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ದಾವಣಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಪಂಪಾಪತಿಯವರೂ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಲ್ಕು ಜನರು ಇರುವಾಗ ಇವರು ಒಬ್ಬರು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ? ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಕತೆ ಮುಗಿದು ಹೋಯಿತು ಬಿಡಿ. ನೀವು ಭೂಮಿಯನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಆಗಿದೆ. ಏನಾದರೂ ಭೂಮಿ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಇದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಕೆಲವು ಮಂಖ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ವಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಈ ಸದನದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ (ಬಸವನಗುಡಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. “ಜನವರಿ ೨೪, ೧೯೮೩ರಂದು ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ದ್ವೇಷಿ ದಯಪಾಲಿಸಿದ ಭಾಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಾವು ರಾಜ್ಯಪಾಲರವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕವಾದ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಅವ್ವಣೆ ಕೋರುತ್ತೇವೆ.” ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದನೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಜನವರಿ ೧೦ನೇ ತಾರೀಖು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂತು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಧೈಯ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ೨೪ನೇ ತಾರೀಖು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಸಹ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೇವಲ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಆಗಿದೆ. ಈ ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತದ ಯಾವ ಲೋಪದೋಷವೂ ಬಗೆಯೂ ಅವರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಹೇಳತಕ್ಕ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಕಾನೂನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ವಿಫಲವಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದೇ ದೊಂದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮೊದಲಿಯಲವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೂಲ್ ೩೬೫ ರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಘಟನೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ನಾನು ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಕಡೆ ಕೂತಿರುವವರು ಕೆಲವರು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು, ಅವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಜಾಗೃತಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥವು, ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಇವರ ಕೆಲಸದಿಂದ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಇವರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಪರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರ ಪಕ್ಷ ಇವತ್ತು ಸೋತು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜನರು ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕವರು ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇರಲಿ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವಾಗಬೇಕು. ಕೇವಲ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ನಿಮ್ಮ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸಮಗ್ರ ೬ ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ ಒಂದು ವರ್ಷವಾದರೂ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ಯಾವ ಯಾವ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ತಪ್ಪು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ವಿರೋಧ ಮಾಡತಕ್ಕ ಗುರಿಯನ್ನು ತಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಜನಗಳು ನಮ್ಮಿಂದ ಬಹಳ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಧೈಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದನ್ನು ನೀವು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದೇನೋ ಒಳ್ಳದ ಗಂಡನಿಗೆ ಮೊಸರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಕಂಡ ಹಾಗೆ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಹಲವಾರು ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವಾಗ ಅವುಗಳ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದುದನ್ನು ನಾವು ಆ ಕಡೆ ಇದ್ದಾಗ ಖಂಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದಿನ ಮಂಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ದಾನಶೂರ ಕರ್ಣನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಈಡೇರದೆ ಜನ ಬೇಸತ್ತುದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ನೂರಕ್ಕೆ ೫೦ ಭಾಗ ನಿಮ್ಮ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾ ಲಿಬಿಸಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು ಕಡಿಮೆ. ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಜನತಂತ್ರದ ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿತ್ತು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದ ೭-೮ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದ ಹಲವಾರು ವರ್ಷದಿಂದ ಮುಂದೂಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇ ಇಲ್ಲದೆ ಜನರು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂತಯದಲ್ಲಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಸಂತಯವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ೬೩ ಜನ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೧ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕವರ ಸ್ಥಾನ ಖಾಲಿ ಇದ್ದು ಇದುವರೆಗೂ ಇದನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸ್ಥಾನಗಳು ಖಾಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಯಾರು ? ೬-೭ ವರ್ಷದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬರದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಆಡಳಿತ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ನೆಪ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡದೆ ಕಳೆದ ಹಲವು ವರ್ಷದಿಂದ ಮುಂದೂಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗಾಯಿತು? ಮೊದಲು ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಆಯಿತು. ಬಹುಶಃ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಂತಹ ಹೆದರಿಕೆ ಸತ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಂತಹ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಗೆಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ರಾಮ್‌ದೇವ್ ರವರು ಪ್ರತಿಸಲ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಉತ್ತರ ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಜನವರಿ ೫ ರಂದು ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ನಿಂತಿದ್ದ ೧೨ ಜನರಲ್ಲಿ ಆ ೧೨ ಜನರೂ ಗೆದ್ದು ಬಂದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಸೋಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಮೇಲೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದು ಮಾಡಿದರೆ ಸೋಲುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೆದರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹೆದರಿಕೆ ನಿಜವಾದುದು ಎಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲೀ, ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಲಿ ಜನಗಳ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೆದರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ, ಜನಗಳು ನಮ್ಮ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮತ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ

ಎಂದು ಹೆದರಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರು ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಸೋಲು ಉಂಟಾಗಬಹುದು, ನಮ್ಮವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗೆಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು; ಆಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ನಮಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೆದರಿಕೊಂಡರೆ ಅಂತಹವರು ಆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಲಾಯಕ್ಕಾದ ಜನ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಂಡು ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು 'ನೀವೇ ದೊರೆಗಳು, ನಾವೆಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಸೇವಕರು' ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು, ಅಧಿಕಾರ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಯಾವ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಮಾಡಬಾರದು ಹಾಗೂ ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೂ ಮಾಡಬಾರದು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಧೋರಣೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಬರದೇ ಇರಲಿ ಎಂದು ಭಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. 'ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಈಗ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ಬಹಳ ತಪ್ಪು. ಯಾವ ಪಕ್ಷವೇ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಲಿ; ಇಂತಹ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಇನ್ನೊಂದು ಮೃಗಮುಖವಾದ ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪನವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಪಂಚಾಯತಿಗಳು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತುಗಳು—ಈ ಮೂರು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಏನೇನು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆ ಇದಂತಹ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೆಲವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಯಾರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಅಶೋಕ ಮೆಹ್ತಾ ಕಮಿಟಿಯವರೂ ಸಹ ಅದನ್ನೇ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಅವರು ಜಾರಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಲಾಯಕ್ಕಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಈಗಿರುವಂತೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ, ಪಂಚಾಯತಿ ಬಂಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಸ್ಕಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಫೈನಲ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಜ್ಞೆ ಇಲ್ಲದೇ ಅದು ಸ್ಕಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗುವ ಹಾಗೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲನ್ನು ಸ್ಕಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಹೈಸ್ಕೂಲನ್ನು ಸ್ಕಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಇರಬೇಕು, ಯಾವ ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳು ಇರಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇರಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ಈ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕು ಎಂದರೆ ಇದು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಾತು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದಿನ ಆಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರುವತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ರಾಮರಾಜ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಪಂಚಾಯತ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಬಹುದು, ಲಂಚರೇಷುವತ್ತಿಗೆ ಎದೆ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಹೆದರಿಕೆ ಉಂಟು. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರಿವರ ಶಿಫಾರಸುಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ

ಎನ್ನುವ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಏನಿದೆ ಇಲ್ಲಿ ? ಅದು ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಹಜ ದೋಷಗಳು. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಲೀ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಪಂಚಾಯತ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಲೀ ಅದು ಇದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದನ್ನೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಸಲಾಮು ಹೊಡೆಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೆಲ್ಲರೂ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಅಂದರೆ ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೇ ಪಕ್ಷಾಂತರವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಲ್ ತರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು; ಇದನ್ನು ತರುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸುಗ್ರೀವಾಚ್ಛೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಪ್ರತಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಬಂದಿದೆ. ೧೯೭೨ರ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನತಾಪಕ್ಷದಿಂದ ೫೯ ಜನ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಗೆದ್ದು ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡವರು ೧೩ ಜನ ಮಾತ್ರ. ಈ ರೀತಿ ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜನ ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾವ ಒಂದು ಆಶೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಚುನಾಯಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೋ ಆ ಒಂದು ಆಶೆಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಂಟಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಅಪಮಾನ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಹರಿಯಾಣ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ 'ಆಯಾರಾಮ್-ಗಯಾರಾಮ್' ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ಪದವೇ ರೂಢಿಗೆ ಬಂತು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಈ ರೀತಿ ಪಕ್ಷಾಂತರದಿಂದ ಯಾವ ಪಕ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ೨೨೪ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ೮೦, ೧೯೦ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡುಗಿದ್ದು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಪಕ್ಷಾಂತರದ ಪಿಡುಗು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಜನ ಮೆಚ್ಚುವಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪಕ್ಷಾಂತರವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿಷೇಧ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಆಗತಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಜನಗಳು ಎಚ್ಚಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಚಿಹ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದು ೨ ವರ್ಷಗಳಾದ ನಂತರ ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು ಆದೇ ಜನ ಮುಂದಿನ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಅವರನ್ನೇ ಓಟು ಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿದಂತಹ ನಿದರ್ಶನಗಳೂ ಉಂಟು. ಆದರೆ ಜನ ಈಗ ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಜನರು ತಪ್ಪು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಫಾರವ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದಲೇ ಜನ ಜಾಗೃತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರೂ ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರು ಅವರು ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾಗಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಇಂತಹ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು 'ಜನ ನಮ್ಮನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಗತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೋ ಏನೋ' ಎಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಈಗಲಾದರೂ ಜನಜಾಗೃತಿ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಿಷೇಧ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈ ಪಕ್ಷಾಂತರ ಪಿಡುಗನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಈ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜನರು ಯಾವ ಪಕ್ಷದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಮತ ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡದೇ ೫ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಜನಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಎಲೆಕ್ಟೋರಲ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಘೋಷಣೆ

ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ದುಂಬುವುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಓಟಿಂಗ್ ಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಕೂಡ ಸೇರಿದೆ. ಓಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ಐಡೆಂಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಕಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಮತಗಟ್ಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸಹ ಅವರು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮತದಾರರಿಗೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ರ.-ಸಿ. ಪಿ.ಎಂ.

ಅದೊಂದು ಬಹಳ ಗುರುತರವಾದ ಕೆಲಸ. ಬಹುಶಃ ಬಹಳ ಕಡೆ ಇಂಪರಸನೇ ಒಬ್ಬರ ಬಾಗ ದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಓಟ್ ಹಾಕುವುದು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ ಐಡೆಂಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಕಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಷನರು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಅಲ್ಲದೆ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಸಲ ನಾನು ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರಬೇಕು ಎಂದು ಖಾಸಗಿ ಸದಸ್ಯರ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೆ. ಈಗಿನ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಆಗ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರು ಹೇಳಿದಂಥ ಮಾತು ಈಗ ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿದೆ. "Doctor, the time is not ripe, Doctor, the time is not ripe."

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಇವತ್ತೂ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಲೋಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳಿಸಿದಾಗ, ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡೋಣ, ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಅದು ಇಡೀ ಭಾರತದೇಶದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರಬಹುದು, ಅವಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಾಲ ಪರಿಷ್ಕೃತವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಲೋಕಪಾಲ ಬಿಲ್, ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಬಿಲ್ ಅಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ ತರುತ್ತಾರೆ, ಅದಕ್ಕೂ ನಮಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಇದಕ್ಕೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ, ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ ವಿದೆ? ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಲೋಕಪಾಲ ಬಿಲ್ಲಿಗೋಸ್ಕರ ಕಾಯ್ದೆಯಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಅವರು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಬಹುಶಃ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಆ ನೀತಿ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರು ಪಕ್ಷಾಂತರ ತರಹ ಹೇದರುತ್ತಿರುವಂತಿದೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪಕ್ಷಾಂತರ ವಿರೋಧಿ ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವೇಕೆ ಹೆದರುತ್ತೀರಿ.

SRI Y. RAMAKRISHNA.—Please fix a debate. I am prepared to participate.

MR. DEPUTY SPEAKER.—In the Chair.

ಡಾ. ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಮೇಲೆಗೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಆಯೋಗದ ವರು ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣಿಯಾಗಿ ಅನುಮೋದನೆಗೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆತು ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆ ವಿದೆ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವನೆ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದಂಥ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ, ಅದರ ಅಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಯಾವ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಇದೆ, ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇದೇರಲ್ಲಾ ಇಂದು, ನನ್ನ ನಡೆದಿರ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ೧೯೫೭-೫೮ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದು, ಆಗ ಇದೆಲ್ಲಾ ಆಗದೇ ಇರಲಿ

ವಂಥ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿತ್ತು. ಈಗಿನ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಒಂದರಂತೆ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ, ನಿಜಾಂಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ — ತಾವು ಬಹುಶಃ ಕನ್ನಡಕ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಜುನಾವಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡ ಬೋರೇಗೌಡ — ಪೋಲೀಸ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಡಾ. ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ — ನೀವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಅಂಕಿಅಂಶ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಅಂಕಿಅಂಶ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಕಂಪೇರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಂಕಿಅಂಶ ವಿದೆ. ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಆದಮೇಲೆ ನೀವು ಹೇಳಬಹುದು, ಅಂಕಿಅಂಶ ಕೊಡಬಹುದು. ಯಾವುದು ಸರಿ ಯಾವುದು ಸುಳ್ಳು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಡಿ.ಜಿ.ಪಿ. ಹೋದಮೇಲೆ ಫೈರಿಂಗ್ ಆಯಿತು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರಿಂದಲೇ ಲೋಪವಾಗಿರಬಹುದು, ಅವರ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬಹುದು ಎಂದು ತಕ್ಷಣ ಅವರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಇಷ್ಟು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಧೈರ್ಯ ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಾ ? ನಿಮ್ಮಿಂದ ಆಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಕುದೂರ್ ಕಮಿಷನ್ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಎಂ. ಖಾನ್‌ರವರು ಕಶ್ಮೀರ ಪಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡರು. ಆಗ ಏನು ಮಾಡಿದರು ? ಒಬ್ಬ ಕಮಿಷನರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಇದರ ಹತ್ತಿರಷ್ಟು ಮಾನಾಪಹರಣ, ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ನಷ್ಟ ವಾಯಿತು. ನೀವು ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾರಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಆರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮೂ ನಾವು ಅದನ್ನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ — ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾನ್ಯ ಖಾನ್ ಅವರು ಕೊರಳುಪಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರಾ, ಉತ್ತರ ಹೇಳದೇ ಹೋದರೆ “ಮೌನಂ ಸಮೃತ್ತಿ ಸೂಚನಂ” ಎಂದು ಅರ್ಥ.

ಡಾ. ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ — ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಡಲೆ ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಾದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ನಿರಾದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಎಂಪ್ಲಾಯಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪಾಸಾದವರಿದ್ದಾರೆ, ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್, ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ನಿರಾದ್ಯೋಗಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ಯುವಕರು ನಿರಾದ್ಯೋಗಿಗಳಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾವು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಿರಾದ್ಯೋಗವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡದೇಹೋದರೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಟೇಜ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಆದರಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಆರಂಭ ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥವರು ೧೬ ಜನ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್‌ನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಕೇವಲ ದುಡ್ಡಿಗೆಗೋಸ್ಕರ ಎಂದು ಆಯಿತು. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದಾಯಿತು. ಈ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟೇ ದುಡ್ಡನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಾದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆರ್ಮಿಯವರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆರ್ಮಿಯವರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಿರಾದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರು, ನೂರಕ್ಕೆ ೮೦-೯೦ ರಷ್ಟು ರೈತರು

ಮತ್ತು ರೈತರ ಮಕ್ಕಳು. ನಾವು ರೈತರೇ, ರೈತ ಈ ದೇಶದ ಬೆನ್ನಲಾಬು, ಅನ್ನದಾಗಿ, ನಮಗೆ ದೇವರು. ಎಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅವರೇನಾದರೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟರೆ ನಾವೇನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನರಗುಂದ, ನವಲಗುಂದದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದರು ? ನಮಗೆ ನೀರು ಕೊಡದೆ ನಾವು ಪಾಟರ್ ರೇಟನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀರನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅವರಿಗೆ ಪಾಟರ್ ರೇಟನ್ನು ಹಾಕಿ ಎಂದು ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಅಫೀಸ್ ಮುಂದೆ ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸೊಕ್ಕಿನ ಒಬ್ಬ ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಬೂಟ್ಸ್ ಕಾಲಿನಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅನ್ನದಾತರಿಗೆ ನೀವೇನು ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ನಿಮ್ಮ ಜ್ಞಾಪನದಲ್ಲಿಯೇ ? ಆ ಮನುಷ್ಯ ಬೂಟ್ಸ್ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಈ ರೀತಿ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ತಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಇದ್ದೀರಿ. ರೈತರು ಜಾಥ ಬಂದಾಗ ಕೂಲಿಗೆ, ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇದೇ ಬೇಡಿಕೆಯಿಂದ ರೈತರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಿಮಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯಾಗಲೀ, ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಗಾಗಲೀ ನೀವು ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಬೀಳುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೈತ ಬೆಳೆದಂಥ ಕಬ್ಬಿಗೆ ಒಂದು ಟನ್ಗೆ ೧೭೮ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದೇ ಕಬ್ಬಿಗೆ ಒಂದು ಟನ್ಗೆ ೨೮೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಸೌದೆಯ ಬೆಲೆಯೇ ಕಬ್ಬಿಗಿಂತ ಚಾಸ್ತಿ ಇರುವಾಗ ನೀವು ರೈತ ಬೆಳೆದಂಥ ಕಬ್ಬಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಭತ್ತ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗೆ ೧೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದರೆ ರೈತ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಗೊಬ್ಬರದ ಬೆಲೆ ಎತ್ತುಗಳ, ಗಾಡಗಳ ಬೆಲೆ ಚಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ೧೯೪೨ರಲ್ಲಿ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಂದು ಜೊತೆ ಎತ್ತುಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದವು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಈಗ ನೀವು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಚಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಇಲ್ಲ, ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ ನೋಡೋಣ...

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಓದಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ರೈತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಸಹ ಸರ್ಕಾರದರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ರೈತರು ಏನೇನು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಬಹುಶಃ ಇನ್ನು ೧೦-೧೫ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಏನೇನು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ೮೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದರ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಕೇಳಿದ್ದೆವು ಇದುವರೆಗೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನೀವು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಜನ ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಅದುದರಿಂದ ನೀವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅವರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ...

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಚೌಡಯ್ಯ.—ರೈತರ ಬೇಡಿಕೆಯ ಪರಿಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸಮಾಧಾನ ಕರವಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆಯಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಏನೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ...

ಶ್ರೀ ಬೀರೇಗೌಡ.—೮೦ ಕೋಟಿ, ೯೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಾ ಅದಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಚೌಡಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಹೇಳಿದರಲ್ಲಾ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಆದರೆ ಮಂಡ್ಯಾ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪೇಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬೀರೇಗೌಡ.—ಪೇಮೆಂಟ್ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊಣೆಯಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಹೊಣೆಗಾರರು, ಅಲ್ಲಿಯ ಭ್ರಷ್ಟತನಕ್ಕೆ ನೀವು ಕಾರಣರು. ನೀವು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಅರ್ಧ ಪತನ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಕೇವಲ ೩ ವಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಚೌಡಯ್ಯ.—ನೀವು ಹೊರಗಡೆ ಇದ್ದಿರಿ ಬಿಡಿ ನಿಮಗೇನು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬೀರೇಗೌಡ —ನಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಅಲೆಮಾರಿನ ಜನ ಎಂದು ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಜನ ಎಂದು ನೀವು ಗೌಡರು ನಮ್ಮನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮನ್ನು ಸೇರಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರಿ ಈಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಬೀರೇಗೌಡ —ನಾವು ಏನೂ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ...

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಏನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಾದು ನೋಡುತ್ತಿರಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೀವು ಕೃಷ್ಣ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ನಿಮಗೇನು ಗತಿ ಆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆಯೇ ನಾವು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನೂ ಕಾಳಜಿ ವರಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯತೆ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಹೇಶ್ವರಿಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಗೆ ಸರಿ ಸಮಾನವಾದ ಶಬ್ದವನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಭಾಸವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪುರವರು ಕೂಡ ಯಾವ ಯಾವ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಬ್ದಗಳು ಬಹಳ ಜನ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆಯೋ ಅಂಥವುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತರ್ಬೇಕು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಕ್ಕವರೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಬ್ದಕ್ಕೂ ತರ್ಬೇಕು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ತುಂಬಾ ಅಭಾಸವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಆರಕ್ಷಕರಾಣಿ ಎಂದು ಪೋಲೀಸ್ ರಾಣಿ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ತರ್ಬೇಕು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ರಾಣಿ ಎಂದರೆ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಈಗ ಆರಕ್ಷಕರಾಣಿ ಎಂದು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಅವರು ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಪದಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ರೈತರ ಯುವಕರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದರಿಂದ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರೆಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಈ ತಪ್ಪನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರೈಲ್ವೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿತರ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಎಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ ? ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಐ.ಎ.ಎಸ್., ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹುಶಃ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದವರು ಇರದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆಯವರು ಏನು, ಭಾರತೀಯರು ಅಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು ಆದರೂ ಕೂಡ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರೂ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನು ತರಬೇತಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲಸವನ್ನು ಆರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದದ್ದು. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೯೫ ಅಂಕ ಪಡೆಯುವ ನಮ್ಮ ಯುವಕರು ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್‌ಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಯುವಕರು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಆಗುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಮೂಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅಭಿನಂದನೀಯವಾದುದು.

ಇನ್ನು ಅಂತೋದೆಯು ಪೋಗ್ರಾಂ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮಂಡಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ರಾಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕಡು ಬಡವನಾಗಿರತಕ್ಕ ೫ ಫ್ಯಾಮಿಲಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವರು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಅವನು ಬಡಗಿ ವೃತ್ತಿಯವನಾಗಿದ್ದರೆ ಬಡಗಿ ವೃತ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತುತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಇಲ್ಲವೇ ರೈತ ವರ್ಗದವರಾಗಿದ್ದರೆ ರೈತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವನು ತನ್ನ ಸಂಸಾರವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ನ, ಬಟ್ಟೆ ವಸತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೂಡ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಈ ರಸ್ತೆ, ಸೇತುವೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ, ಮರ್ಹಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಮರ್ಹಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ನಮಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ರೀಲೀಸಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸವಾಗದೆ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಲಾಪ್ಸ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ವಾಸ್ತವಾಂಶದಿಂದ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಲಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನೇಮಿಸಿಲ್ಲ. ರೀಲೀಸೇ ಇಸವಿ ಮಾರ್ಚ್ ಕೊನೆಯ ವೇಳೆಗೆ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಂಜೂರಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಬಬ್ಬ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ೪ ಮಂದಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಏನು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ೧೧ ಜನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಪೈಕಿ ೧೧ ಜನ ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟೆಯವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಮಾತನಾಡಿ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ೧೧ ಜನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದರ ಕಾರಣ ಕೆಲಸ ನಿಂತಿದೆ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ೧೧ ಜನರ ಕೆಲಸ ಏನು ನಿಂತಿದೆ ಅವರು ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಬಿ.ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟೆ.—ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲ. ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಲಾಸ್ ಇತ್ತು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ನಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ನಿಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಏನು ಮಾಡಿದರೆಂದರೆ, ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಮಾತನಾಡಿಸಲಿಲ್ಲ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ರೇಟ್ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಕರೆದು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಆ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಾರಿಯೂ ನಿಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರನ್ನು ಕರೆದು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೋದದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಆಗಿರತಕ್ಕ ರೀತಿ ಹೀಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಷ್ಟ ಆಯಿತಲ್ಲವೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನು ಹೇಳಿ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಆ ಸಾರಿ ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೋಯಿತು. ಈಗ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಹೇಳಿದ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಾನು ಕಳೆದ ಸಾರಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮವರು ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆ

ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ಕಾಟೇಜ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮವರೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದುವರೆಗೆ ಹೊರಗಡೆಯವರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ. ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶಗಳೇ ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲಂಚರೂಪವತ್ಯುಗಳೇ ಮೂಲ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವವರು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು ಲಂಚ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ವೇನೆಂದರೆ, ಅವರು ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟರೂ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು, ಆದರೆ ಗುಜರಾತಿನವರು ೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟರೂ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಬೇಗ ಮಂಜೂರಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಒಂದು ಮನೋಭಾವನೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದವರಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮಂಜೂರಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಆ ಧೋರಣೆ ಬದಲಾಗಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಏನಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಧೋರಣೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವು ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಧೋರಣೆಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ೬ ತಿಂಗಳು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಶುರು ಮಾಡಿ ಎಂದು. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ತರೀಕೆರೆ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದಾಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರ ಭಾಷಣವೇನೆಂದರೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನು ೧೫ ದಿವಸ ತಿಂಗಳು ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂಥದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಓಟು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇರಬೇಕು, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ೬ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ, ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡಿ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪೋಣ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಜನರು ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಜನರೇ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಒಣಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅದೇ ಮಾತು ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ನೀವು ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದೀರೇ ವಿನಹ ಜನರಲ್ಲ. ೧೯೮೦ರ ನವೆಂಬರ್ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನಮೇಲೆ ನಿವೃತ್ತ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದಿರಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಸೋತರು, ನಾನು ಗೆದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಡಾ|| ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಕಾಯುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಗೆದ್ದಾಗ ನಿವೃತ್ತಿಲ್ಲ ರಾಜೀನಾಮೆ, ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಲ್ಲ. ತರೀಕೆರೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮನೇತನದ ಗೌರವವನ್ನು ನೋಡಿ ಮತ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಒಳಗೇ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ನಾನು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿವ್ವನಕಟ್ಟೆ.—ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ನೋಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಇದನ್ನು ನೀವು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ? ನೀವೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಇಷ್ಟು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕುಳಿತಿದ್ದೇವೆ. ಬರೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೇ ಅವಲಂಬಿಸಿ ನಿಮಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಓದುವುದೇ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸವಾಗಿತ್ತು. ನಮಗೆ ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ (ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರೂ ಮಾಡಿದಂತಹ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಅಭಿನಂದನಾ ನಿರ್ಣಯ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಡಾ|| ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಅದನ್ನು ಅನುಮೋದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಬಹಳ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಮತ್ತು ನಾವೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ, ಆಸೆಯಿಂದ ಏನೋ ಹೊಸತನ ಕಾಣಬಹುದು. ಇವರಿಂದ ಹೊಸ ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬಹುದು, ಹೊಸ ರಾಜಕೀಯ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯ ಒಂದು ಸ್ಫೋಟನ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಆಗಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು.

೪-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಏತಕ್ಕಿಂತ ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಹೊಸ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಹೊಸ ಚೈತನ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಜನತೆ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನನಗಂತೂ ಹೊಸ ಸಂಗತಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವಿಚಾರಸರಣಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಹೊಸ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಶಕ್ತಿ, ಅದರ ಪ್ರವಾಹ ನಡೆಯದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪಳಗಿದಂಥವರೂ, ಲೋಹಿಯಾ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳೂ ಆದ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಹೊಸ ಬೆಳಕನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಬೀರುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸ ದಿಗಂತವನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು ಎಂದು ಮೊನ್ನೆ ಮತ್ತು ಇವತ್ತು ಕಾದೆವು. ಅವರು ಸಂದೀರ್ಭಾವದ ಭಾಷಣವನ್ನಂತೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಂದೀರ್ಭ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಾದ ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಡೆದಬ್ಬಿಸತಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಲೋಹಿಯಾ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು, ಬಹಳ ಸಂತೋಷ, ಆದರೆ ಅವರ ಸಾಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿಚಾರಶಕ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಯಾವಾಗ ಕಳೆದುಕೊಂಡರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೊಸ ಪಕ್ಷ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುವವರಲ್ಲ. ನಾನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ದೆಸೆಯಿಂದಿರುವಾಗಿನಿಂದ ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದವನು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಂಪನ್ಮಯದಂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ತಲೆದೂಗುವಂತೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಕನಸು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನೆನಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಚಾರದ ವಿಶೇಷಣೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಅದರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವಾಗ ತಮ್ಮದೇ ಆದಂತ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ತನ್ಮೂಲಕ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಇದು ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪನವರ ಗತಿಯಾದರೆ ಲೈಫದವರದು ಇನ್ನೂ ದುರಂತದ ಕಥೆಯಾಗಬಹುದು ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ದಯಮಾಡಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷ ಮಾಡತಕ್ಕ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ಅನುಮೋದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾವು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವಾಂಶವನ್ನು ಅಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಿ ಎಲ್ಲಿ ಎಡವಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ

ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂವೇದಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಸುಪಾದನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಮೂತ್ರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ವೇದಿಕೆಗೆ ಸ್ಪಂದನವನ್ನು ನಾವೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಆಮೇಲೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ತೋರಿಕೆಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ನೋಡಿದಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೊಸದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಭಾಷಣದ ದಲ್ಲಿ “ಅಂತೋದಯ” ಎಂಬ ಹೊಸ ಶಬ್ದ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಹೊಸ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಹೊಸ ಪರಿಚಯ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಓಣಿ ಪಂಚಮಾರ್ಷಿ ಯೋಜನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳಿದ್ದು ಈ ಅಂತೋದಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರೇತ್ರದ ಒಳಗೇ ಅಚ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೇ ಹೊರತು ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಶಬ್ದವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾದ ಯಾವುದೇ ರೂಪವನ್ನು ಇವರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಂತೋದಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ಜಾರಿಗೆ ತನ್ನಿ. ನಮ್ಮ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ನೀವು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೇ ಕಾಣಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾದಿರುವ ಜನತೆಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಿರಾಶೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಾಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಲ ಸಮಿತಿಯ ವಿಚಾರಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಆಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ನೀವು ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ, ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಮೇಲೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ದಿವಂಗತ ದೇವರಾಜ ಅರಸರು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಅವಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಎರಡನೇ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಆಯೋಗವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಅದನ್ನು ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೂಡ ಸದನದಲ್ಲಿ ಬಂತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೊಸದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಸೂಚನೆ ಕೂಡ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಪಕ್ಷಾಂತರದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಪಕ್ಷಾಂತರ ನಡೆಯಿತು. ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಸದಸ್ಯರು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಯಿತು ಅವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲ. ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರೇ ಕ್ರಾಂತಿರಂಗದಿಂದ ಜನತಾಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಸದನದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ನೀವು ಎಲ್ಲಿ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತೀರೋ ಎಂದು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ತರೋಣ ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಆದರೆ ತಾವು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಇವರನ್ನು ಮುಗಿಸಿಯೇ ನೀವು ಹೋಗುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ಧೈರ್ಯ ನನಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಅವರು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂಬ ಧೈರ್ಯ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ದುರಭಿಪ್ರಾಯ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪಾಗಿದೆಯೇ ? ಆ ರೀತಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ ನಾವು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಅಷ್ಟೊಂದು ಏತಕ್ಕೆ ಹೆದರುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಕ್ಷದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರದ ಹಸ್ತಾಂತರ ಆಗುವುದು ಒಂದು ಸಹಜ ನಡವಳಿಕೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿದೆ. ಈಗ ಹೊಸ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದೊಂದು ಆಕಸ್ಮಿಕ ಆಗಿರಬಹುದು, ದೇಶದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯು ಬದಲಾವಣೆ, ರಾಜಕೀಯ

ಹಸ್ತಾಂತರವಾಗುವಂಥದ್ದು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೋಲುವಂಥದ್ದು, ಗೆಲ್ಲುವಂಥದ್ದು ನಡೆದಿದೆ. ಕಾಲಚಕ್ರದ ತಿರುವಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿರುವಾಗ ನಮಗೆ ನಿರಾಶೆಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಈ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷ. ಈ ಪಕ್ಷ ದೇಶದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸುಮಾರು ೩೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಒಂದು ಚರಿತ್ರೆಯುಳ್ಳ ಪಕ್ಷ. ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಧಿಕಾರ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೂಗೂ ಅಧಿಕಾರ ವನ್ನು ಪುನಃ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಲಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಕೂಡಾ ನುಚ್ಚುನೂರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವೂ ಕೂಡಾ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಾವೂ ಕೂಡಾ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ನೈಸರ್ಗಿಕ ನಿಯಮ. ಕಾಲಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ತಿಳಿವಳಿಕೆ, ಶುದ್ಧವಾದ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗೂ ಇರಬೇಕು. ನಿಮಗೂ ಇರಬೇಕು ಆದರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವುದು, ತಾವು ಗೆದ್ದು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆಂದು, ಬೇರೆಬೇರೆ ರೀತಿಯಿಂದ ಹೀಯಾಳಿಸುವುದು ನಿಮಗೂ ತಕ್ಕುದಲ್ಲ ನಮಗೂ ತಕ್ಕುದಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದುಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗ ಇದೆ. ಈಗ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಮೈತ್ರಿಯ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಪಕ್ಷವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಂದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆತು ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ವನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಬೇಡ. ಅವರು ೫ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡಲಿ, ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ; ನಾವೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಅದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಿವೇಚನೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಮಾತ್ರ ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿ ತಾವೇ ಕುಸಿದುಬಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ದೂರಬೇಡಿ. ಈಗ ತಾವು ಗೆದ್ದಿದ್ದೀರೆಂದು ಅಷ್ಟು ಎದೆಯುಬ್ಬಿಸಿ ಹೋದಾಗ ಆ ಅಪಂಭಾವ ಯಾರಿಗೂ ಸಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಗೆದ್ದಿದ್ದೀರೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಇವತ್ತು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತದೆ. ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಬಂದಾಗ ತಾವು ನಮಗಿಂತಾ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗರೂಕರಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಜನತೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಆರಿಸಿದ್ದು, ಜನತೆಗೆ ನಾವು ಋಣಿಗಳೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಆದುದರಿಂದಲೇ ಈ ದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ, ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ಮಮತೆಯಿಂದ ಓಟು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರರವರಿಗೆ ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ.—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು ಎಂದು ಓಟು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ತಾವು ಚೆನ್ನಾಯಿಸಿ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಅಸೂಯೆಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹಿರಿಗಿಗ್ಗುವುದು ಬೇಡ. ಈ ಸ್ಥಾನ ಪೂರ್ವಿ ಹಾಸಿಗೆಯೆಂದು ಹಾರಾಡಿದರೆ ಆದರೆ ಕೆಳಗೆ ಮುಳ್ಳು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಮೊನ್ನೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಜನತೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಚೆನ್ನಾಯಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಾನು ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿನಿಂದ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಳ್ಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಮುಳ್ಳು ಇರಲಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ತಾವು ಹಾಗೆ ಹಾರಾಡಿದರೆ ಮುಳ್ಳು ಕಚ್ಚುತ್ತದೆ. ನಾವು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಬರೀ ೬೨ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಆಡಳಿತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮುಳ್ಳಿನ ಅಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನೀವು ೬೦ ದಿವಸದ ಆಡಳಿತದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೂವಿನ ಅಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೇ ಆಡಳಿತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಾ ಹೆಚ್ಚು ಭ್ರಮೆ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಲೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಗ್ಗಿಸಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬ ಸಂತೋಷ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೂ ತಪ್ಪು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ

ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂದು ನಾನು ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೭೮ ಹಾಗೂ ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಪಕ್ಷಗಳು ಪಡೆದ ಸಂಖ್ಯಾವಾರು ಮತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ೧೯೭೮ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೪.೩೨ ಮತಗಳು ಬಂದಿದ್ದು ಅದು ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ೪೦.೩೨ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ ೪ರಷ್ಟು ಮತಗಳು ಕಡಿಮೆ ಬಂದಿವೆ. ೧೯೮೩ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಮತಗಳು ಶೇಕಡಾ ೩೩.೦೨ ಮಾತ್ರ. ಭಾರತೀಯ ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ೧೯೭೮ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೪.೦೩ ಮತಗಳು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಈ ಬಾರಿ ೭.೯೭ ಮತಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಸಿ.ಪಿ.ಐ.ನವರು ಏನೂ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವರ್ಧಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇವರು ೧೯೭೮ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೧.೧೯ ಮತ ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ಈಗ ಶೇಕಡಾ ೧.೨೫ ಮತಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸಿ.ಪಿ.ಎಂ.ನವರು ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೦.೯೦ ಮತಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನಾವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು. ಆದರೂ ಕೂಡಾ ನಾವು ೪೦.೩೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮತಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ನಮಗತ್ತಲೇಸು ನಿಮಗೂ ಲೇಸು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜನತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಮೂಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಜನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ರಕ್ಷಣೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಗತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯಾದ್ದರಿಂದ, ಮರೆಯಬಾರದು. ಆ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಇವತ್ತು ನಾವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಬಹಳ ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. We are the monopolists of the interest of the people of Karnataka ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅಷ್ಟೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮದೇನೂ ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಜನ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಇಡುಗಂಟನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಪಕ್ಷ ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಎಂದರೆ ಅವರು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಜನತೆಗೆ ಏನೇನೋ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಎಲ್ಲಾ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಪಾಪ ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಏನೇನೋ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರು. ದುರಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ನಮಗೆ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರ ನಮ್ಮ ಅಮ್ಮನ ಸ್ವತ್ತು ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪನ ಸ್ವತ್ತು ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಯಾವ ಚಿಂತೆ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಮಾನ್ಯ ಮೊಯ್ತಿಯವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಮತಗಳಿಗಿಂತ ಈಗ ೫ ಸಾವಿರ ಮತಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ತಿ.—ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಬಾರಿ ಮತಗಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ ಚಲಾಯಿಸಿರುವುದು ಕಡಿಮೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಮತಗಳು ಬಂದಿರುವುದು ಕಡಿಮೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಹಿಟ್ಟು ಚಲಾವಣೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ತಮಗೆ ಮತಗಳು ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಲಭಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇನ್ನು ಹಿಡಿಗಂಟು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಗಂಟನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್

ಪಕ್ಷ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಇರುವುದು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದೇ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಜನತಾ ಮತ್ತು ಕ್ರಾಂತಿರಂಗ ಸೇರಿ ಸುಮಾರು ೪೦ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಸುಮಾರು ೭೦ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ದುಃಖವಾಗಬಹುದು.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ನೀವು ನುಡಿದಂಥ ಭವಿಷ್ಯ ಚುನಾವಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶದ ನಂತರ ಏನಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ನೀವು ಈಗ ಯಾವ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಭವಿಷ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತೇ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ೧೯೭೮ರಲ್ಲಿ ೫೯ ಸೀಟ್ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ೬೩ ಸೀಟ್ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಕ್ರಾಂತಿರಂಗಕ್ಕೆ ೩೨ ಸೀಟು ದೊರಕಿದೆ. ಆದರೆ ಕ್ರಾಂತಿರಂಗ ಮತ್ತು ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ವಿಲೀನವಾದ ತಾವು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ೧೯೭೮ ಕ್ಕಿಂತ ಈಗ ೪ ಸೀಟುಗಳು ಮಾತ್ರ ಜಾಸ್ತಿ ಬಂದಿವೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ಹೆಚ್ಚು ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ನಮಗೆ ರೆಕ್ಕೆ ಪುಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಹಾರಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ತಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೀಳುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—೧೯೭೮ರಲ್ಲಿ ನಾವು ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಎಷ್ಟು ? ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಕಡೆ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಬೆರೆಸಾಡುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಬರುವವರು ಇಲ್ಲ. ನಾವು ೧೯೭೮ ಕ್ಕಿಂತ ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೯೬ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೀಟು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ತಮಗೆ ಕೇವಲ ೪ ಸೀಟುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಾರಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ತಾವು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೀಳಬಹುದು. ಆಗ ತಾವು ರಸಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಯಾವಾಗ ಬೀಳುತ್ತೀರೋ ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೇವಲ ೬೦ ದಿವಸಗಳು ಮಾತ್ರ ಆಗಿವೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ರೆಕ್ಕೆ ಪುಕ್ಕೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹಾರಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಒಂದು ಪರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದರೂ ಬೀಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ. ತಾವಾಗಿಯೇ ತೊಂದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಯಾ ವಾಚ ಮನಸ ನಾನು ನಿಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಂದೇವ್.—ತಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಕೆಲವು ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತಾವು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭೂಟಾಸಿಂಗ್‌ರವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ತಾವು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೀವು ಹಾಕಿದ ಸವಾಲನ್ನು ನಾನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹಾಕಿದ ಸವಾಲನ್ನು ನೀವು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿರಬೇಕು. ನಾನು ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಯಾವುದೇ ಶಾಸಕರನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಒನ್ನಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯವರು, ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇರಬೇಕು. ನಾವು ಬೇರೆ ಭೇರೆ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನೀವು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬನ್ನಿ.

ಎಂದು ಕರೆದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಬೇಕಾದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ತಾವು ಹಣದ ಆಮಿಷ ತೋರಿಸಿ ಒಬ್ಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಸಂಗ ನಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಅಂತಹ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಂದೇವ್.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಈಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿ ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ರಾಂದೇವ್‌ರವರು ಪಾಪ ಓದಿದ್ದು ಒತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನು ಮಂತ್ರಿಯ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಂದೇವ್.—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ —ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರ ಕಣ್ಣು ಯಾವಾಗಲೂ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆ ಇರುತ್ತದೆ ಏಕೆ ?

೪-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಮಾನ್ಯ ವಿ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಕೇಳಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಆಚಾರ್ಯ ಅವರು ಅವರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗೆ ಇದೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರ ಇರಲಿ,

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಸುಸಜ್ಜಿತ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮುರಕು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ೧೯೭೮ ರಿಂದ ೧೯೮೩ ರವರೆಗೆ ನಾವು ಬಹಳ ಶಕ್ತಿವಂತರಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಜನ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಕೆಲವು ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ತಾವು ಅಂಥದೇನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶಕ್ತಿವಂತರಾಗಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ವಾಸ್ತವಿಕ ಅಂಶವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ಒಂದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ತಾವು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಅನೇಕ ಜನರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೂಡ ತಾವು ಪಡೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕ್ರೋಢೀಕರಣ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದು ಅದು ಏನು ಆಕ್ಷೇಪಣಾರ್ಹವೇನು ಅಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಆತುರಾತುರವಾಗಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತಪ್ಪಿದ್ದೀರಿ. ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಾರದು. ಅಧಿಕಾರ ನಮ್ಮನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಆಚ್ಛಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅದು ಮರೀಚಿಕೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ವೃದ್ಧನಾರಿ ಮಹಾ ಪತಿವ್ರತೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಈಗ ತಾವು ಬಹಳ ಅವಸರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹುರುಪಿನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ನಿಫೆಸ್ಸೋ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಒಂದೇ ಪಕ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದೇ ಪಕ್ಷ ಆಗಿದ್ದರೂ ಇದು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಕ್ರಾಂತಿರಂಗದ ಮಾನ್ಯ ನಿಫೆಸ್ಸೋ. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ನಿಫೆಸ್ಸೋನಲ್ಲಿ ಸಿಂಬರ್ ಒಂದೇ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ತಾವು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಜನತಾ ಪಕ್ಷ. ಕರ್ನಾಟಕ ಕ್ರಾಂತಿರಂಗದ ಒಕ್ಕೂಟ ಈ ನಿಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಗೋಚರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯನ್ನು ತಾವು ರಕ್ಷಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರದ ಲಾಲಸೆಯಿಂದಾಗಿ ಅವರನ್ನು ದಿಕ್ಕುಪಾಲೂ ಮಾಡಬೇಡಿ. ನಾನು ೧೯೬೯ರಲ್ಲಿ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಸೈನ್ಸ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದೆ ನಾನು ಆ ಸಮಯದಿಂದಲೂ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ಶಾಸಕಾಂಗ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಮತ್ತೊಂದು

ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಜಿನ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು. ಶಾಸಕಾಂಗದ ಭದ್ರತೆಗೆ ಸಮ್ಪೂರ್ಣವಾದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅವಸರವಾಗಿ ಮಾಡಿದಂತಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದು ಆಗುವುದಾದರೆ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಸಾಧನೆ ಆಗುವುದಾದರೆ, ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ವಿಚಾರವಾದರೂ ಅವರು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ, ಕರ್ನಾಟಕ ಕ್ರಾಂತಿರಂಗ ಒಕ್ಕೂಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ನಮಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ನಿಮ್ಮಲ್ಲೇ ನಿಮ್ಮವರು ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಚಯ ಇದೆ, ಈಗ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಪರಿಚಯ ಇದೆ. ಈಗ ೯ ಜನರು ನಾವು ಬೇರೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಜನ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬರುತ್ತಾರೋ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ಜನಗಳ ಭದ್ರತೆಯನ್ನಾದರೂ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಮಾತ್ರ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಕಡೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತಾವು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ಭರವಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಜನತೆಯ ಭದ್ರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಳೆದ ೫೦-೬೦ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಅಭದ್ರತೆ, ಆಶಾಂತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಸ್ಥಗಿತ ಇದ್ದವು ಯಾವುದು ನಡೆದಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮೂಲಭೂತ ಕಾರಣ ನಿಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯದ ಅಭದ್ರತೆ. ಏಕರೂಪವಾದಂಥ, ಏಕಮುಖವಾದಂಥ ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಹರಿಸತಕ್ಕ ಜನ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ತಮಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಹಿತಾಶಕ್ತಿ ಯಾವ ಕಡೆಯಿಂದ ಬರಬೇಕು. ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ.ಯಿಂದ ಬರಬೇಕೆ? If they lack it, let the BJP get into the mainstream of the administration of the Janatha Party. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇದ್ದರೆ ಬಿಜೆಪಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಅವರ ಮೂಲ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಜನತಾದ ದಮನಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಜೆಪಿ ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿ ವಾಹಿನಿ ಹರಿಸಲಿ ಅದರಿಂದ ನಮಗೇನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. Dr. Acharya would have made better Minister. ಮಾನ್ಯ ಅಚಾರ್ಯ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಅವರ ಮ್ಯಾನಿಫೆಸ್ಟೋನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ್ದು ಒಂದೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ ಇದು ರಾಜಕೀಯ ಅಭದ್ರತೆ. ತಾವು ರಾಜಕೀಯ ಬಿರುಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಬಿರುಗಾಳಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಯಿಂದ ಬೀಸುತ್ತಿದೆ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ್ ಅವರು ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಈ ಗಾಳಿಗೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಯವರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಿಮಗೆ ಹಿಂಸೆಯಾಗಿದೆ, ನಾವಂತೂ ನಿಮ್ಮ ಸುದ್ದಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಬಿರುಗಾಳಿಯಿಂದ ನೀವೆ ತತ್ತರಿಸಿ ಹೋಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿರುವಂಥಾದ್ದೇ, ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇದು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಬಂಗಾರಪ್ಪ ನವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ನಿಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ.—ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ ಅರಸ್ ಅವರು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಯಾರು ಯಾರು ಏನೇನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ನೋಡೋಣ. ನೀವು ಯಾವ ಯಾವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಸಿಕ್ಕದೇ ಹೋದವರಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ವಾಸ್ತವಾಂಶ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಾಗ ಏನೇನು ಕಸರತ್ತು ನಡೆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬಂಗಾರಪ್ಪ ನವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ money bag has played its part in the initial stage. ಇದು ನಾನು ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. when the press people questioned him about the money bag, he smiled at it.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನದೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಯಾವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಆ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಅವರು ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಇವರು ಹೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಅವರು ಇದ್ದಾಗ ಹೇಳಬೇಕು. ಅವರು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ

ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ ಅವರ ಬಾಯಿಂದ ಬರದೇ ಇರತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಇವರ ಬಾಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ.—ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಸ್ ಕಟಿಂಗ್ಸ್ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ನಾಳೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. When the press people questioned him about the money bag, he smiled at it. That is the Report, which has appeared in the press. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಬಂದಮೇಲೆ ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಲಿ, ಒಳಸಂಚಿಗೆ money bag has played its part. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಯವರೂ ಹೇಳಲಿ, ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರೂ ಹೇಳಲಿ. ಈ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲ. ಈ ಆಪಾದನೆ ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯವೋ, ಎಷ್ಟು ಸುಳ್ಳೋ, ಅನಂತರ ನೀವು ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿದೆ. ಮಾಮೂಲಿ ನಾವು ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನೀವೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಈ ಮಾಮೂಲಿಯ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ತಮ್ಮವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನೀವೇ ಎದುರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ನಮಗೆ ಅದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಜನರೂ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಒಮ್ಮೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, "Ramakrishna Hegde was the General Secretary of the Janatha Party and he has come here as the Chief Minister to use the Karnataka State as a spring board to play national politics," ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಂದಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು, ಈ ದೇಶದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಲಿಗೊಟ್ಟು ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ನಿಮ್ಮವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

(ಗೊಂದಲ)

SRI MICHAEL B. FERNANDES.— That is not the meaning of spring board.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ.—ಸಿ.ಪಿ.ಐ.ನವರು. ಸಿ.ಪಿ.ಎಂ.ನವರು, ಅವರವರ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ, ಅವರವರ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡ ಜನ. ಅವರನ್ನು ನಾನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಇವರಿಗೆ ತಾವು ಅನ್ವಯಿಸಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಅದನ್ನು ನೀವು ಹೇಳಬಾರದು. ಅದು ಜನತಾ ಪಕ್ಷ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ.—ಹಾಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜವಾದರೆ ಕ್ರಾಂತಿರಂಗ ಮತ್ತು ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಜೊತೆಯಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳತಕ್ಕ ಜನರಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿ. ಅಷ್ಟೂ ಚೈತನ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ ? ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಜನರನ್ನೇ ನೀವು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರುವಾಗ ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ? ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಶಿಸ್ತು, ಸಂಯಮ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಜೊತೆಗೆ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಸೇರಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ. ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಡಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಹಿಂದಿನ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೨ ವರ್ಷ ಅವರ ಮೇಲೆ ನೀವು ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಇದು ಏರ್ ಬಸ್ ಸೈಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಬಂಗಾರಪ್ಪ ನವರೆವೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ೨೪೫೫ ಹೋಗಿದೆ. ಏರ್ ಬಸ್ ನಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸಕ್ಯೂಟಿವ್ ಕ್ಲಾಸ್ ನವರು ಹೋಗಬಾರದೆಂದು ಯಾರು ಹೇಳಿದರೋ ಅವರು ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಚಿಂತನೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು ಏರ್ ಬಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿ. ಇವರು ಇನ್ನೂ ೧೫-೨೦ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಶಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಭದ್ರತೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನೂ ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀವು ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ದೊಡ್ಡ ಮೇಟಿ.—ಫೇರ್ಮನ್‌ಷಿಪ್ ಕೊಟ್ಟರೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ನಿಮಗೆ ಫೇರ್ಮನ್‌ಷಿಪ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕೆ ? ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಬೇಡವೆ ?

MR. DEPUTY SPEAKER.—No. talking across the table.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಇದು ಕೊಯಿಲಿಷನ್ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿ ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕೋ, ಇನತಾ ಪಾರ್ಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿ ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕೋ, ಕ್ರಾಂತಿರಂಗದ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿ ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕೋ ? ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ...

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ನಿಮ್ಮ ವಿಕೆಟ್ ಬಿದ್ದಾಗ ಆ ಕಡೆ ಓಡಿದವರು ನೀವು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ನಾವು ಟೆಸ್ಟ್ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಿಹೋದವರು ನೀವು. ಇನ್ನು ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿರುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಹರಿಯಾಣ ತರಹ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಇಲ್ಲಿ ಹರಿಯಾಣಕ್ಕಿಂತ ಹೊಲಸಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಜನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ನೀವು ೬ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಯಾವಾಗ ಈ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಡುತ್ತೀರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತೆ ಅಸೋಸಿಯೇಟೆ ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಪುನಃ ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಅದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತು. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ತಾವು ಆದರ್ಶ ತತ್ವವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು. ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ವಿಶೇಷ ಗೌರವ ಇದೆ. ಆದರೆ ಪಕ್ಷದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಅಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಿಂತು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ನಾನು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು. ಪಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ನಾನಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(ಗೊಂದಲ)

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇವರು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಅಡ್ಡಿ ಅಡಚಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲ್ಲ. — ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ ; ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕೇಳಿ. ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್‌ನ್ನೂ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಜನತಾಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ೬ ಪಕ್ಷಗಳು ಸೇರಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ. ಇವತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಮ್ಯಾನಿಫೆಸ್ಟೋದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೀವು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಲು ನೀವು ಈಗ ಅಶಕ್ತರಾಗಿದ್ದೀರೆಂಬುದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಒಂದು ವಿಷಯದಿಂದ ಯಾವ ಒಂದು ಅಭದ್ರ ಮನೋವೃತ್ತಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದು, ಇದನ್ನು ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೀವು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮ್ಯಾನಿಫೆಸ್ಟೋವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಬಯ್ಯಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಜನರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೇ ಈವತ್ತೂ ಕೂಡ ಮತ್ತೆ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಳ್ಳು ಪ್ರಚಾರದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಅದೇ ಧೋರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಅಪಪ್ರಚಾರ ಕೆಲವು ಸಾರಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ವಂಚಿಸಬಹುದು. ಸದಾಕಾಲಕ್ಕೂ ವಂಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ.....

(ಗೊಂದಲ)

ಆದ್ದರಿಂದ ಈವತ್ತು ತಮ್ಮ ಅಪಪ್ರಚಾರ, ಸುಳ್ಳು ಅಪಪ್ರಚಾರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ. ನಿಲ್ಲಿಸದಿದ್ದರೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ನೀವು ಎಷ್ಟು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ, ತರೀಕೆರೆ ಚುನಾವಣೆ ನಮಗೆ ಪಾಠ ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಏನೇನು ಆಗಬಾರದೋ ಅದೆಲ್ಲಾ ಆಗಿದೆ. ರಕ್ಷಣೆಯ ಭದ್ರತೆ ಕೊಡದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಆಡಳಿತ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಜನತೆ ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲರು ಎಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುವರು ಎಂದು ಹುಡುಕಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈವತ್ತು ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್. — ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಸುಖವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಹಿಸಲಾರದ ಮಗ್ಗಲಮನೆಯವನು ಗಂಡನನ್ನು ಕರೆದು ನೋಡು ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಉಪ್ಪಾರದವಳು, ಅವಳ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಅನಂತರ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕರೆದು ನೋಡು ನಿನ್ನ ಗಂಡ ನಾಯಿಯ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವನು ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಈ ಗಂಡನಾಗಿರತಕ್ಕವನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಉಪ್ಪಾರದವಳು ಅವಳ ಮೈ ಉಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ದಿವಸ ಮೈ ನಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದನಂತೆ. ಆ ಕೆಲಸ ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ನಾವು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಸುಖವಾಗಿರುವ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಒಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಜಾಣತನ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಜಾಣತನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಬೇಡ. ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿದ್ದರೆ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲ್ಲ. — ನೀವು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಸಂಸಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಂಸಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್. — ಆದರೂ ನಮಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲ್ಲ. — ಉಪ್ಪಾರವಳ ಉಪ್ಪು ಎಂದು ಗಂಡ ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ನೋಡಿದ. ಆದರೆ ಮದುವೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ನೋಡಿದ್ದರೆ ಗತಿ ಏನು ? ನೀವು ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಮದುವೆ ಆದಮೇಲೆ ಹೆಂಡತಿ ವಿಚಾರ. ಹೇಗೋ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಅದು

ನವಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತರೀಕೆರೆಯ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಇದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಚುನಾವಣೆ ಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಜನತಾ ಕ್ರಾಂತಿರಂಗ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ಭಾವಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರ ಚಿತ್ರ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಚಂದ್ರಶೇಖರವರ ಚಿತ್ರ ಇರುವ ಪೋಸ್ಟರ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಮನೆ ಮನೆಗೂ ಶಾಲೆಗಳ ಗೋಡೆಗೋಡೆಗೂ ಹಚ್ಚಿದ್ದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಜನತಾ ಕ್ರಾಂತಿರಂಗವೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರ ಭಾವಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಇರುವಂಥ ಭಾವಚಿತ್ರದ ಪೋಸ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿದ್ದರು. ಅನಂತರ ಮತ್ತೊಂದು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪೋಸ್ಟರ್ ಇವೆಲ್ಲ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಚ್ಚಿದ್ದರು. ತರೀಕೆರೆ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನೂ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು,

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರು ಎಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ.

(ಗೊಂದಲು)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಕೊನೆಪಕ್ಷ ಒಂದು ಡಜನ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ತಾವು ಬಸವನಗೌಡರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಟಿಕೆಟ್ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬಹಳ ಓಡಾಡಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆಯವರೆಗೆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರೂ, ದೆಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಟಿಕೆಟ್ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಟಿಕೆಟ್ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಕಡೆ ಹೊರಟು ಹೋದರು ಅವರು. ಹೀಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಕಡೆಪಕ್ಷ ೧೨ ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. 'ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಔಪಚಾರಿಕ ವಾಗಿ ಬಂದರು, ಹೋದರು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋದರೆ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಇವರು ಏನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಚುನಾವಣಾ ಕಮಿಷನರ್‌ಗೂ ಕೂಡ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಕೊಡದೆ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಡ್ಯಾಂ ೪೦ ಜನ ಇಾಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಚುನಾವಣೆ ನರಡು ದಿವಸಗಳು ಇರುವಂತೆ ಮೊದಲೇ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯಿತು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಚುನಾವಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿ, ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿ, ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಾಜ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. ನಾವು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಹುಟ್ಟಿದಂದಿ ನಿಂದ ಇಲ್ಲಿರುವರೆಗೆ ಏನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಎಂದು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಜನತೆ ಸಮ್ಮ ಪಕ್ಷವನ್ನು ೧೬,೭೦೦ ಮಾರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲಿಸಿದರು. ಗೆಲ್ಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಸೋತು ಹೋದರು ಎಂದು ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸೋತು ಹೋದ ಅರ್ಥ ಸಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಚುನಾವಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ ಅರಸ್ ಅವರು ಅರಿವಾಣದಲ್ಲಿ ಹರಿಸಿದ ಮತ್ತು ಕುಂಕುಮವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು.

೫-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಮತಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ ಅರಸ್.—ನಾನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಮನೆಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು ತಾವೂ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದು ಸಮ್ಮ ಭಾರತೀಯರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಮದುವೆಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಒಟು ಕೀಳಲು ಹೋದಾಗ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ ಅರಸ್.—ಇದು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ಅನುಸರಿಸಿದ ಪದ್ಧತಿ. ಆದರೆ ನಾವು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಇವರನ್ನು ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರ ಮಗಳು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದರು ; ಆದರೆ ಒಟು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ ಅರಸ್.—ಜನರು ನಮಗೆ ಒಟು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ೨೨ ಸಾವಿರ ಒಟುಗಳಂ ಹೇಗೆ ಬಂದವು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಸೋತ ಮೇಲೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯೇ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಒಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಆಯಾ ವಿತಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್‌ಸೇಟ್ ಬಂದಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ರೇವಣ್ಣ ನವರು ನೋಟರ ಒಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಬಂದಿದ್ದರು.

ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಉಪಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದಾಗ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ತಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿರಿ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಆದರೆ ಶ್ರೀ ರೇವಣ್ಣ ನವರು ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯ ಮನುಷ್ಯರು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಗೌರವವಿದೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಹಿರಿಯರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಲ ಅವರು ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದು ನಮಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಶಿವನೆ-ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನೋಟರಿದ್ದಾರೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಇವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಬಂದಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರೇವಣ್ಣ.—ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮಂತಹ ವರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡರಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ವ್ಯಥೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ದಿನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ಕಾರಣ ಸಭೆಯನ್ನು ನಾಳೆಗೆ ಮುಂದುವರೆಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಭೆಯು ಐದು ಗಂಟೆ ಐದು ನಿಮಿಷಗಳಿಗೆ ಮುಂಕ್ತಾಯವಾಗಿ ಪುನಃ ಮಂಗಳವಾರ ದಿನಾಂಕ ೧೫ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೮೩ರಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು.